

Scenariusz zajęć wprowadzających w tematykę teatru operowego

Profil grupy:		Grupę tworzą uczniowie w wieku licealnym, którzy wcześniej nie mieli styczności z teatrem operowym i baletem klasycznym. Lekcja ma za zadanie przygotować ich do wizyty w operze – oswoić nieznaną konwencję i zachęcić do częstszego obcowania z tym rodzajem sztuki.		
Cele zajęć:		<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi stworzyć definicję opery i baletu, zna podstawowe pojęcia oraz strukturę teatru operowego - uczeń potrafi opisać muzykę, którą słyszy za pomocą intuicyjnych skojarzeń - uczeń potrafi wymienić nazwiska najważniejszych kompozytorów i połączyć je z tytułami dzieł operowych lub baletowych - uczeń potrafi połączyć zmiany zachodzące w operze ze zmianami w ramach poszczególnych epok literackich - uczeń będzie samodzielnie poszerzał swoją wiedzę na temat opery i baletu, będzie chodzić na spektakle oraz rozszerzać perspektywy 		
Istotne zagadnienia:		Teatr operowy, balet, muzyka klasyczna, kreatywne słuchanie		
Lp.	Czas	Cel etapu	Przebieg / Metody	Materiały
1	15'	Wprowadzenie i zaangażowanie w pracę	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel zadaje uczniom pytanie o skojarzenia i doświadczenia związane z operą. Uczniowie odpowiadają, wszystkie odpowiedzi zapisywane są na tablicy • Nauczyciel rozdaje kartki z różnymi definicjami opery – na ich podstawie uczniowie dodają do podanych skojarzeń kolejne określenia 	- tablica, wydrukowane definicje
2	10'	Przekazanie nowej informacji	<ul style="list-style-type: none"> • Następnie nauczyciel prezentuje 3 krótkie fragmenty spektakli operowych z różnych epok (np. <i>Orfeusz i Eurydyka</i> Ch.W. Glucka, <i>Cyganeria</i> G. Pucciniego, <i>Czarodziejska Góra</i> P. Mykietyna), po wysłuchaniu uczniowie dzielą się swoimi spostrzeżeniami. Wniosek – opera operze nie równa, może przyjmować różne style i konwencje muzyczne • Nauczyciel sporządza tabelkę z podziałem na najważniejsze elementy składające się na teatr operowy: muzyka, teatr, literatura, taniec, sztuki plastyczne. Za pomocą pogadanki i moderowanej rozmowy uczniowie uzupełniają tabelkę wpisując w odpowiednie miejsca również nazwy zawodów odpowiedzialnych za poszczególne elementy (np. dyrygent, kompozytor, śpiewak, reżyser, choreograf, scenograf itp.); nauczyciel opisuje poszczególne elementy, wskazuje również na trudności związane z pogodzeniem niektórych ról (opera jako wielość tworzyw) • Uczniowie wpisują w tabelkę również 	- tablica - rzutnik - głośniki - kartki z tabelkami dla uczniów

			<p>nowo poznane terminy, które nauczyciel podaje i tłumaczy (np. partytura, libretto, uwertura, podział głosów w muzyce klasycznej itp.).</p> <ul style="list-style-type: none"> Bazując na wprowadzanych pojęciach, nauczyciel w formie krótkiego wykładu opowiada o genezie powstania opery oraz o wyodrębnieniu się baletu, odwołując się przy tym do wiedzy uczniów na temat filozofii sztuki w poszczególnych epokach. 	
3	15'	<p>Przekształcenie informacji</p> <p>(Muzyka i gest w operze i balecie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciel odtwarza fragment muzyczny (np. fragment uwertury z <i>Tristana i Izoldy</i> R. Wagnera) i prosi uczniów, by w trakcie słuchania zanotowali skojarzenia związane z muzyką – np. jej nastrój, wysokość, barwę. Zachęca również uczniów, by spróbowali odnaleźć historię, którą opowiada i gesty, które wyrażają. Po wysłuchaniu uczniowie dzielą się swoimi skojarzeniami, osoby chętne pokazują na forum klasy gesty, które wyrażają muzyczne emocje. Nauczyciel porządkuje wypowiedzi, wprowadza termin dramaturgii muzycznej, kładzie nacisk na to, że muzykę oraz gest odczuwamy intuicyjnie i możemy odbierać je i interpretować również bez uprzedniego przygotowania. 	<p>- głośniki</p> <p>- nagranie</p>
5	5'	<p>Refleksja / Podsumowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciel podsumowuje pracę, łącząc nowe informacje z tymi, które uczniowie już posiadają – krótko wprowadza do odbioru spektaklu tanecznego „Mały Książę” na motywach książki Antoine'a de Saint Exupery'ego. W ramach zadania domowego uczniowie mają przypomnieć sobie treść „Małego Księcia”, by później, oglądając spektakl, odnaleźć w balecie sceny z literatury. Nauczyciel zachęca również do aktywnego słuchania muzyki, zapowiada lekcję podsumowującą, podczas której uczniowie będą mogli podzielić się wrażeniami ze spektaklu. 	